

ՀԱՐԱՐԱԹԵՐԹ

ԳԱՐԱՐԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

Մասին լրագիր 5 անգամ կը հրատարակուի արբ. 4 Օրաբերք եւ 1 Շաբաթբերք :
Տարեկան գին. 4. Պոստայ համար 180
Գաւառաց 10 Մեկ
Կեդանսն գին 4. Պոստայ 90 Ղրդ
Գաւառաց 5 Մեկ
Իւրաքանչիւր բուց գին 60 Քրդ
արարաւ 20

Դուքս զայն լրագրաց համար ծախսը իմադրութեան վրայ է :
Մանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 Ղրդ երկու անգամի համար 2 Ղրդ :
Լրագրոյ վերաբերեալ ծախսի կամ որ եւ իցէ գրութիւն խմբագիր-ՏՏՏՏՏ ինն պիտի ազդուի . եւ ծախսը ծախսը 2 Ղրդ ալ որպէսզի վրայ է :

ԵՐԱՆԱԿԱՆ ԳԱՐԻՒՆԻՆԵՐ 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ

ԳԱՐԱՐԱԿԱՆ

Գաղղիոյ լուրերը տակաւին Նաբոլէոն կայսեր առողջութեան վրայ կը կեդրոնանան, որ թէպէտ հեռագրալուրերը բոլորին բարեւոքած կը ցուցնեն, բայց իրօք այնպէս չէ : Այսօր բուն հիւանդութիւնը տեսակ մի յօդադատ է, որ աղիքներուն վրայ իշած եւ ուրիշ հիւանդութիւններով խառնուած է : Երբք անգամ ալ ջերմէ բռնուեցաւ, որ ամեն մէկ անգամին տասը ժամ տեսեց, սարսուռով, քրքորներով եւ չափազանց տկարանալով : Թէպէտ ջերմին առաջը քննքնայով առնուեցաւ, բայց միւս հիւանդութիւններու արմատացած կերպով, եւ բժշկութիւնը վերաբուժական գործողութեանց կը կարօտի, որք այն հասակն ունեցող մարդու մը գրեթէ մահաբխիտ են : Լիւանդութիւնը ծանրացածին պէս 18 տարեկէ ի վեր կայսեր սովորական բժշկ Տր. Բ. Քորիլիարի հետ, անուանի վիրաբոյ Պ. Մէլլաթին, եւ Պոլիէ եւ Ռիքոր տոքթորներն ալ ալ միացան : Այսպիսով Քորիլիարի օգնութեամբ համար ծանրացաւ եւ ըլլալով լիւանդութեան հետքերը որ եթէ կայսեր քով իր ներկայութիւնը հարկաւոր է, անմիջապէս փարիզ դառնայ : Բայց մտածելով որ կայսրուհին ծանրացէ եւ դառնալով քաղաքականապէս խիստ դէշ տպաւորութիւն կուտայ, հեռագրուեցաւ իրեն որ ուղեւորութիւնը չարանալիք : Եւ տեսաբար կայսրուհին եւ կայսերադուին իշխանը Քորիլիարի դասին, եւ պաշտօնական խորհրդին պատմութեանը նայելով ժողովրդին կողմանէ մեծ համակրութեամբ ընդունուելով : Նաբոլէոն Ն. ի մէկ արձանին բացման հանդիսին ներկայ գտնուեցան : Ի վերադարձին կայսրը մինչեւ Սէն-Քլոտի պարտիզին մէջ կայսերական կայսրանը դնաց իր կինն ու որդին դիմաւորելու, որ մինչեւ կէս դիշեր իր հօրը քով կենալով ուղեւորութիւնը կը պատմէր : Այսպիսով հեռագրութեան իշխանին դաւաճող Նաբոլէոն Ն. ի առողջութեան վրայ լաւ ազդեցութիւն ըրին :

Օտերակուտին ընդունած սահմանադրական փոխութեանց ծրագիրը կայսերական հրամանագրով հրատարակուեցաւ եւ Գաղղիոյ հիմնական օրինաց կարգն անցաւ : Եւստովի Օտերակուտին վիճարանութիւնները, ինչպէս անցեալ շաբթու ալ ըսինք, նշանակութեան արժանի եղանակ : Օտերակուտին դէմ վիճարանութիւնը բացաւ Պոլիէ Տր. Բ. Քորիլիարի, որ 1852 թ. դիկտատորական սահմանադրութեան վերադառնալ խնդրեց, պատճառ բռնելով թէ անկարելի է ազատական օրէնքներով ծայրայեղ կուսակցութիւնները գոհ ընել : Ի վեր-

ջոյ հարցուց թէ այնպիսի ժամանակ մը երբ թշնամի կուսակցութիւնները ճիգ կը թափեն ներկայ կառավարութիւնը տապալելու, թէպէտ ըսաւ, անոնց ջանքերը չափաւ կը յաղթել Նաբոլէոն Ն. ի յետափոխութիւն չուղեր, հարկ է կայսեր իշխանութիւնը տկարացնել, որ այն թշնամի կուսակցութեանց յարձակումներուն հակադէպ լինէ :

Բայց ամենէն նշանաւորը Նաբոլէոն իշխանին ճառն եղաւ : Իշխանը կայսրութեան երկու հաւատարմութեամբ թշնամի կուսակցութիւններ կան, ըսաւ, որք երկուքն ալ կայսրութիւնն ազատութեան հետ անհամաձայնելի կը համարին : Նախ անոնք որք յայտնի կայսրութեան դէմ ըլլալով պատճառ կը բռնեն թէ անկարելի է անկէ ազատականութիւն ստանալ, երկրորդ անոնք որք կայսրութեան ծայրայեղ բարեկամ երեւնալով կը պնդեն թէ ազատականութիւնն անոր փնտախար կը ըլլայ : Իսկ իշխանը ազատամիտ կայսրութեան կողմն է, եւ իր առարկութիւնը հաստատելու համար իր մեծանուն հօրեղբոր 1815 թ. հաստատած ազատական սահմանադրութիւնն իրեն օրինակ կը բռնէ : « Երբ քաղաքացիական պայքարներուց այն անկողնէն թիւնը, ըսաւ, որով ներկայ բարեկարգութիւններն իրեն յօրէմ մը կը համարին, պատճառ կը ըլլայ բաղձնաւարդապետ չտեսնուելուն : Եւստովի կայսրութեան փոփոխութեան թշնամիներն են : Եւ բացաւ որ ազատական կայսրութիւն մ'անդառնալի կերպով ազատութեան յարկ, այն ատեն միայն ազատական կայսրութիւն մը կրնայ չինուիլ : Այստեղ է շարժման գլուխն անցնիլը : Եւստովի անոր առջեւ արդէն հանել : »

Եւստովի դործոյ պաշտօնեայն իշխանին պատասխանելով ըսաւ թէ անոր ճառին մէջ պարունակեալ ազատական զգացմանց ինք ալ կը հաղորդակցի, սակայն յարեց թէ բազմաթիւ կէտեր ալ կան որք իշխանին միայն յատուկ են : « Եւստովի մեր կարծեաց եւ դործոյ պատասխանատուութիւնը կրնանք ընդունիլ, ըսաւ, եւ անկէ չենք խորշիլ, թէպէտ եւ պաշտօնեայն պատասխանատուութիւնը տակաւին ձեր քուէարկութեամբ հաստատուած ըլլայ : Եւստովի կողմանէս այսպէս կը հասկնամ իմ վիճակս, նոյն իսկ եթէ սահմանադրապէս պատասխանատուութիւն ալ կեցած ըլլայ : Բայց առ այժմ կրնամ յայտարարութիւն ընել թէ իշխանին նկարագրած քաղաքականութեան պաշտօնեայն չեմ ըլլար : »

Եւստովի թէ Նաբոլէոն իշխանը քանի մ'որ առաջ կայսեր հետ տեսակցութիւն մ'ըրեր է, ուր հարկաւոր խօսած ճառն անոր հաղորդեց է, ուստի կենթադրուի որ երկու հօրեղբորդուց մէջ եղած կարծեաց տար-

բերութիւնը միայն այս կէտին վրայ է որ, թէպէտ եւ Նաբոլէոն Ն. ի համար ինչ է պէտք եղած ազատութիւնները հաստատելու մասին, բայց տակաւին ժամանակն եկած չհամարիր : Իսկ Նաբոլէոն իշխանը կը պնդէ թէ պէտք է հասարակաց ակնկալութիւնը կանխելով Գաղղիոյ կատարելապէս գոհ ընել : Բայց ասկէ իշխանին իր քննադատութիւններն սկսեցին : Եւստովի ամեն անտեղի մեկնութիւնները վերջը համար յայտարարութիւն ըրաւ թէ իր անձնուիրութիւնը կատարեալ եւ անթերի է ոչ միայն կայսեր, այլ եւ անոր որդեղին : Եւստովի իշխանին նորէն Գաղղիոյ եւ Եւրոպոյ ծովերը քննադատութեան երթալն ինչ նշանակութիւն ունի : արդեօք իր ճառին արքունեաց վրայ ունեցած անհամայն տպաւորութեան պատճառով է :

Գաղղիական լրագրաց մեծ մասն իշխանին անհետախօսութեան վրայ գովաւորով կը խօսին : « Իր գլխաւոր գաղափարը, կըսէ Լա Ֆրանս, երկու բառի մէջ կամփոփի, կայսրութիւնն ազատութեան հետ ապրեցնել : » Իսկ ուրիշ լրագիրներ ալ ներքին գործոյ պաշտօնեայն պատասխան արդէն պաշտօնեայն համարատուութեան սկզբունքը պարունակած կը համարին, քանզի պաշտօնեայն Պ. Պոլիէ ժամանակ եղածին պէս կըսէր : « Կատարականը չտար ազատամիտ առաջարկութեանց, այլ կը ծանուցանէ միայն թէ քանի որ ներկայ պաշտօնեայնութիւնը կայ, չկրնար այնպիսի քաղաքականութիւն մ'ընդունիլ :

Եւստովի մէկն երկու երկրի քաղաքացի ըլլալ : Եւստովի արագ լուծում մ'առաջարկուեցաւ իրականական կառավարութեան ձեւը : Իրական միացեալ երկրներէն բազմաթիւ երիտաւարներ, որոց շատը Ֆրանսիայից, ամեն բրտաւարի հպատակաց զինուորագրութեան ենթակայ ըլլալով օրէնքէն ազատիլ յուսացին : Օուիցցերական դաշնակցութեան հպատակութեան մասին : Իրական կառավարութիւնն անոնց հպատակութիւնին փոխելու իրաւունքը չի տուց, սակայն հրամայեց որ վեց շաբթուան մէջ իրենց հայրենիքէն եւ բոլոր Իրական երկրներէն մեկնին : Եւստովի երիտաւարներն արքունական այս հրամանին դէմ բողոքեցին, ազգայնականաց ընդարարութիւնը, եւ միանգամայն Օուիցցերից դաշնակցութեան խորհրդին ազդեցութիւնը միմտուցին հատուցում պահանջելու խնդրանք : Հաւանական չի թուիր որ Օուիցցերից կառավարութիւնը Իրական պէս անարկու ոտի մը հետ վեճի բռնուի այս խնդրոյ վերայ : Բայց հիւսիսային Վերմանիոյ տիրութեան հանդարտ եւ պահպանողական լրագրաց եւ Օուիցցերից ծայրայեղ առաւելաւոր թերթերուն մէջ

անտեղի վիճարանութիւն մը ծագած է, որ բաւական արձագանք եւ Իրական միջ մ'իշխանութեան տեղալու պատճառ կուտայ :

Եւստովի Իրականացի բողոքական կղերն իրենց ժողովրդին հետ կը ջանան խորհրդարանին ընդունած օրինաց համաձայն իրենց եկեղեցոյն նոր վիճակը կարգի դնել, համակարգեալ կառավարութեան դժուարութեան նոր տարրը մ'ալ կաւեցնեն իրականական խնդրոյն մէջ : Եւստովի կարգիւնալ Վերմանիոյ նախագահութեամբ անցեալները ժողով մ'ըրին որ բազմաթիւ օրոշումներ հրատարակեց զատարարութեան եւ հողի խնդրոյն նկատմամբ : Եւստովի կառավարութիւնը Իրականացի մէջ դատարարականութիւնը ծաւալելու մասը խառն վարժարաններ ու ճեմարաններ հաստատել սկսած է, ուր հոռմէական եւ բողոքական մանկուք ի միասին ուսմանը կառնուն : Բայց կաթոլիկ կղերն ակնկալութեան անհատութեան դիւրացուցիչ միջոց մը համարելով, կը մերժեն եւ հոռմէականաց համար առանձին վարժարաններ կը պահանջեն, ուր աշակերտք միմայն կաթոլիկ սկզբնայն համաձայն դատարարական : Եւստովի միւս կողմէ կառավարութիւնը որ մայրաքաղաքին մէջ ալ Վերմանիոյ Վերմանիոյ կարգեւոր կաթոլիկ մանկանց, Իրականացի մէջ ալ կը տեսնուի : Իսկ հողի խնդրոյն լուծումն ալ Իրականացի խորհրդութեան անհրաժեշտ հարկաւոր կը համարին, եւ Իրականացի մէջ հոռմէականութիւնն յաղթող ընելու կը ճգնին : Եւստովի բողոքականաց պահանջներուն մասին իրաւունք կուտան որք կը պնդեն թէ բողոքական եկեղեցոյն Իրականացի մէջ վայելած առանձնաշնորհութիւնները վերջնապէս պապականութիւնը քաջալերել է : Բայց այս անգամ չլուսացուի որ անգղիական կառավարութիւնն արդար սկզբունք մը դործագրելէ ետեւ, հոռմէական կղերին անտեղի եւ անիմաստ պահանջմանց ալ ուշադրութիւն ընէ :

Ներկայտանքն առնուած լուրերը կը ծանուցանեն թէ այս տարւան չորրորդեան պատճառաւ կը վախցուի որ ծանր սով մը չգայ : Եւստովի Վերմանիոյ Վերմանիոյ մէջ արդէն սաստիկ նեղութիւն կը զգացուի : Եւստովի անձնուիրութեան պատճառաւ չորրորդ եւստովի համար Ներկայտանքի փոխարքային կողմանէ Եւստովի մէջ որոշուեցաւ մեծ հանդիպել պատրաստութիւնները դադարեցնել, եւ ժողովուրդը սովմահ չըլլալու միջոցներուն խորհրդածութիւնն առ այժմ ուրիշ ամեն բան մոռցուցած կերելի :

Թիւրք ըստ մեր տեղեկութեան այսպէս եղած է. Հայ աղայ մը չգիտեմք ինչ պատճառաւ Չերքէզ աղայի մը կը դարձնէ, եւ խոյս կուտայ. քիչ մը վերջը ուրիշ Չերքէզ մը կուգայ (Թիւրք առաջնորդ մերձաւորներէն), եւ նոյն տեղը խաղախորդ Հայ աղայ մը դռներով կ'սխալ անխնայ քէմստեայ խաղաղանաւ հարուածել, թէպէտ եւ 'ի դո'ւր եղկելի պատանին կ'ազաղակ թէ ինչու' կը ծեծուի. Չերքէզները երեք չորս կըլլան, մինչեւ որ Հայ երիտասարդ մը օգնութեան կը հասնի, եւ բռնիկ տեղացի ծագող պէջը կուգայ եւ կըռւոյն պատճառը հարցնելով 'ի խաղաղութիւն' կը յորդորէ. ամօթ է եւայն ըսելով. բայց 'իմխաղէն' թուք եւ նախաժողով կընդունի, եւ հարուածները կը չարունակուին. Բաղմուտիւնը կը խոնի, կ'առաւարութեան զինուորները կը հասնին կուռաւար Չերքէզները ձերբակալ ընելու, բայց անոնք իրենց սովորական պաշտպան վաղակաւորները դէմ կը դարձնեն, եւ վախճիլ կուգին. 'իսկ անոնք որ վրայ դացած էին աւելի դանակածեալ հայր ձեռքերէն ազատուելու, ստիպուելով իրենք զիրենք Չերքէզ դաշտներուն դէմ բռնցի պաշտպանել, բաւական հարուածներ ալ բարեբաղդաբար թիւթեւ վերքեր ունեցան, ինչպէս մեր գիտցածը' մէկուն ձախակողմեան այտը դանակի ծայրով, եւ ուրիշի մ'ալ ձեռները վիրաւորուած էին եւայն:

Մեծ աշխատութեամբ Չերքէզները դուռը տարուեցան, եւ իսկոյն կ'առաւարութեան ապարանքը իր դռներն ամրափակ գոցեց ընդ դէմ դուռը մնացող Չերքէզներուն, որոց 'սովորութիւնն է բաղմուտեամբ ներս խուսել, սպասնալ, եւ յանցաւորին ազատութիւնը պահանջել. Կոռույն չարժանիք եղող Չերքէզը իրրեւ շնչասպառ կիչնայ կը փռուի. տեղական քերիկը կը հասնի, կը քննէ, եւ բոսձը խորդախաղութիւն ըլլան յայտնուել համար անուշադիր ողիք կը մօտեցնէ քիթին. թէեւ մերձակայ Չերքէզը արդիւն կուգին, Ժամու մը չափ դռները գոց մընալէն վերջը բացուեցան, կուռույն պատճառը կը քննուի, եւ Չերքէզը իրրեւ մերձ 'իմա' վիրաւորեալ սայրով կը վերցուի կուռարուի իրեններէն, (գուցէ բանտե աղանելու համար), թէեւ տեղական բըժիկն անվնաս ըլլալը կը յայտնէ. Չերքէզները վարպետ են. անցեալներն ալ այսպիսի կերպ մը տեղի ունեցաւ, եւ բողբոջելու մէջ իրենք առաջին ըլլալով դառնին քննիչ բերին. Անշուշտ ներկայ պարագայի մէջ ալ այնպէս պիտի ընեն, եւ իրաւունքն իրենց կողմը ձգել պիտի աշխատին, թերեւս յաջողին ալ. Սակայն քաղաքայնոց սիրտը մեծ յուսահատութիւն եւ վախ տրեց, երբ կ'առաւարութեան դուռը գոց տեսաւ. վառ գի երթէ կ'առաւարութիւնն ինքզինք պաշտպանելու չափ զօրութիւնն չունենայ, բնակիչք ինչպէս պիտի պաշտպանուին. Բոտ մեզ ապահովութեան ամենէն կարելի միջոցն է. նախ Չերքէզներուն զենքերը ժողովել, ապա թէ ոչ՝ պէտք կըլլայ որ Հայ, Տա-

ճիկ, Յոյն ամենքն ալ զենք կրեն, մանաւանդ զիւղարանները, որոց ինչքն ու ստացուածքն աւելի Չերքէզներուն 'սովորական աւարն է'. եւ Բ. խուսմը մը քաղաքապետ կ'անուանուր զորք պահել զիւղարաններէ մէջ ալ. Այսչափ տարիներէ 'ի վեր Օսմանեան զօրակիւն տակ իբրեւ մի եղբարք վարուող խառն ազգերու հաւատարմ հպատակութիւնն ու հնազանդութիւնը կը յուսադրեն զմեզ, որ բարեխղճնամ տէրութեան ուշադրութիւնը կ'արթնայ, եւ հասարակող անդորրութիւնն խաղաղութիւնը, եւ կենաց ու ընչից պահպանութիւնն ապահովող միջոցներ 'ի գործ կը դնէ:

— Տեղւոյն Ազգային գործերը տարտամ եւ անխնամ են. Ազգին կ'առաւարութեան ներկայացուցիչները չնչին պատճառներով մէկ մէկու հետ խռովալ, հասարակաց գործերը բարձի թողի, մանաւանդ թէ ամեն ինչից հակառակութեան նիւթ եղած է. երանի' թէ յուզմունքը կուտակցութեան կերպարանը չ'անէր. թէպէտ եւ հասարակութիւնը դարմանալի անտարբերութեամբ զիտող եղած է, եւ զրեթէ երկու ազգապետաց ընթացքին լոկ հանդիսաբան մ'է, առանց իր անոնց ձեռքն յանձնած իրաւանց գործադրութիւնը պահանջելու. Անմիաբանութիւնն աւելի անտարբերութիւնն եղած է մեր ազգին տունը կործանող պատճառներուն մէջէն ալ. . . .

Մնամ. . . .

* * *

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Թափառական Հրեայի ամրոցը 'ուր' հատորները կ'ազատուած կը ծախուին լրագրոյս գրասենեակը եւ մայրաքաղաքին հայ գրադպրութեան քով. Եւ Մահմուտ փաշա թիւ 220 Պոլսաճի Մանուկ աղային խանութը:

ԱՃԱՅԻՊ—ԻՒՒ. ԽՍՐԱՐ
ՀԻՋՐԵՐ ՍԸՐ
ԱՐԱՊԱՏԱՆ ԹԵՐԱԽԻՄԷ
ՃԻՏԻՔ ԵՎԱԷԼ

Տնական տնտեսութեան եւ արւեւոտից վերաբերեալ շահաւետ տեղեկութիւններ պարունակող զիւրք մ'է. Կը ծախուի ամեն հայ գրադպրութեան քով. գին 51/2 դրուռէ:

ԵՐԵՅ ԳԵՂԵՑԻ
ԴԻԻՑԱՅՆԵՐԳՈՒԹԻՒՆ
Ի ՆՇԱՆԱՅ Մ. ՇԵՄԱՆՆԱՆԷ

Գործը 12 դրուռով բաժնուած է որուն առաջին թիւթը հարստակուելուցաւ եւ ամեն ամսոյ 15ին մինչեւ 1870 թ. դրոտոյ 15ը դրուռով առ իրուաք պիտի հրատարակուի. Զրոտարակութիւնը բաժնետիրքաւ գրութեամբ է. որոյ գինն է կանխիկ 30 դրուռէ. Բաժնետիրքաւ գրութեան

տեղին է Միւհէնտիսեան տղարանը Ժամանակ հանդիսին զբաւեռեալը, եւ բաժնետիրքը ու գործերը հոն Պ. Գալեգին Հիւանեանի պիտի գիւծեն. Մէկ տեղիին գինն է 3 դրուռէ. Իսկ ամրոցը զիւրք 2 Մէճիսիէ գին պիտի ունենայ:

ՏԻԿԻՆ ՄՈՆԱՌՈ

Եւս ընտիր վէպին հայերէն թարգմանութեան Ե. հատորը աւարտած է Բ. հատորին հինգերորդ թիւթին ալ, որ մեծադիր 16 երեւներէ կը բաղկանայ, հրատարակուելու. Կը ծախուի ամեն հայ գրադպրութեան քով. Եւ Մահմուտ փաշայ Պոլսաճի Մանուկ աղային 220 թիւ խանութը եւ Ս. Եղիբ խան հրատարակչին գործասենեակը. Իւրաքանչիւր թիւթին գինն է 50 փուրայ:

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆԻՐ

Պայտերական գործաց համար պէտք եղած թրինձին աճուրդը յաւաքինայ երկուշաբթի օրը (սեպտեմբեր 8) 'ի գործ պիտի դրուի:

Ուստի յիշեալ թրինձը տարու յանձնուել եղող վաճառականը պէտք է որ նոյն օրը ժամը 6ին Տարբ Ե. Բայի կողմը գտնուին:

4 սեպտեմբեր 1869

Ի. Գուռն Սպարապետի

Փոփոքեան Կամարական քիւլեթութիւնը կը ծանուցանէ արդոյ հասարակութեան թէ բաւական տարիներէ 'ի վեր ծխախոտի վաճառականութեան զբաղելով, այս անգամ յաջողած է ծր. խախտել զոտ գործարան մի բանալ Պ. Պոլսա Պաղք բաղար Կաթիլի խանին կից թիւ 1 մանդարին, ուր կը ծախուի ամեն տեսակ ընտիր ծխախոտ շատ աւժան գիներով, թէ' մեծ է թէ' փոքր քանակութեամբ. Եւ ամեն առնողք միշտ գոհ կրնան ըլլալ. ինչպէս որ փորձը կը հաստատուի. Մանաւորապէս կը ծանուցանէ, որ շատ անգամ բարձր գիներ վճարելով չեն կրնար այն հոտուէտ ծխախոտն ստանալ, զոր ընկերութիւնը չափաւոր գինով կրնայ տալ իր յաճախորդներուն:

Պէշկիթաշ Եէնի Մահալլէն Օխլամուրի մեծ փողոցին վեր ծայրը 20 պանիսն 'Երուսաղէմ տիկնոջ տեղերը, որ ամեն կերպիւ կ'արգելուած, փաղոցներն ըստ կանոնի գծուած եւ յառապիւնեալ վաճառեցած է, մասն մասն կը ծախուին ուղղին խանոցը համեմատ. Գինները տեղեկուելու ու գիրքութեան յորմարութեան համեմատ 25 դրուռէն մինչեւ մէկ ոսկի են. Եւ տեղ տեղ ամենայն գինով կրնայ ըլլալ. Ազգորը 20 խանին խանը վերի յարկը թիւ 18 20 պանիսն Յովհաննէս աղա. ինչ կամ քաղաքոյ Խմբապիւր-Տօթէնին հետ պէտք է խօսի:

ԾԱՆՈՒՑՄՈՒՆԻՐ
ԾՈՒԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆԻՐ
ԼՕՆՏՈՆԻ ԵՒ ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՇՈՒԱՆԱԽՈՎ
ՓՈԽԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԳՐԱՍՏԵԱԿ 137 ԼԻՅՆՆՈՒՄ ՍՈՒՐԻԴ ԼՕՆՏՈՆ

Սոյն ընկերութեան գործակալը պատրաստ է խիստ շահաւոր պայմաններով ապահովել որ եւ է ծովային վառարաններու դէմ թէ չողեւնաւով ըլլայ եւ թէ առաւազատանաւով:

Գիններու եւ ուրիշ տեղեկութեան համար ուղղը կրնայ գիւծել այս գործակալութեան գրասենեակը Մ. Բուզինքիի քիւլեթին մէջ, ֆրանկաց թաղ:

Հէնրի. ԲՕՁ. գործակալ:

ՋՄԻՌՈՒՆԱՒ

ՍԸՆ ՖԱՅՐ. ԳՐԱՍՏԵԱԿ

ՀՐԱՅՈՒԹԵԱՆ ԴԵՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆՑ
ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ 1710ԻՆ ՀԻՄՆՈՒՄՈՒՄ

Այս ընկերութիւնը կ'ապահովէ չէնքուր, կարասներու, վաճառքներու եւ գործատուներու հրկիզութեան դէմ եւ այլն. որոնք իզմիրի եւ անոր չրկակայից մէջ կ'գտնուին:

Սոյն ֆայր գրասենեակը մի եւ նոյն օգտակար միջոցները կուտայ ապահովեալներու ինչ որ ուրիշ ընկերութիւններ կրնան տալ:

Պահանջուած գինները մասնաւոր դաշտադրութեամբ մը նոյնն են, ինչ որ տեղաւոր միջ ուրիշ Անգլիայի ընկերութեան ներկայանշին:

Ստորագրեալը արտօնութիւն ունի հոս ընկերութեան դէմ բոլոր պահանջումները դո՛ւ ընել:

Հէնրի Ե. ԲՕՁ գործակալ:

Բուզինքիի քիւլեթին, ֆրանկաց թաղ, թիւ 10 եւ չուկան իշէնի խանի մէջ (Բաղարթալը Նոր խան):

ՋՄԻՌՈՒՆԱՒ

ԲՕՅԵԼ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ
ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԵՄ ՀՐԱՅՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ԿԵԱՆՔԻ ՀԱՄԱՐ

Դրամագումը լիւր աթիւրի 2,000,000
Սեպտեմբեր արժեւ. . . . 4,500,000
Թուրքիկան կ'առաւարտ . . . 800,000
Իզմիրի եւ չրկականերու մէջ գտնուած ամեն տեսակ չէնքուր, ինչպէս տեղեկութեան, խանութներու, միջնորդներու գործատուներու, նոյնպէս մեքենաներու, կարասներու եւ վաճառքներու հրկիզութեան դէմ, ամենայն զատ նաեւ կ'առաւարտէ համար կ'ապահովէ:

Ֆ. ՏԱԹՕՏԻ

Թիւ 39, Չուկուր խան, ՋՄԻՌՈՒՆԱՒ

ԱՌԵԻՏՐԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 6 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ ԱՐՄՍԻՐ		
Ցորեն կարծր Պէտարապիա	29—31 1/2	
« » Աղաք	29—31 1/2	
« » Պալլէք	28—30	
« » Պալլէք	28—30	
« » Պալլէք	28—30	
« » Պալլէք	28—30	
« » կակուղ Աղաք	29—30	
« » Պէտարապիա	29—30	
« » Պալլէք	29—30	
« » Պալլէք	24—27	
« » Պալլէք	24—27	
Կիրքա թուր	44 1/2	
Եղիպապիւրի թուր	44 1/2	
Անտուր	44 1/2	
Գարի թուր	44 1/2	
« » Անտուր	44 1/2	

ԽՈՂԱԿ ԶՈՐ

Պալլէք	Պալլէք	Հոլան
Անտուր	Պալլէք	«
Գարի	Պալլէք	«
Գարի	Պալլէք	«
Պալլէք	Պալլէք	«

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐԷ

Բամպակ կէլի	Հոլան	Դրուռ
« » Իզմիր	» 14	—
« » Անտուր	» 42 3/4	—43
« » Պալլէք	» 41 1/4	—
« » Պալլէք	» 41 1/2	—
Բուրք Անտուր լուսացուած	» 40	—
« » չլուսացուած	» 6	—
« » Բուրք լուսացուած	» 40.20	—
« » չլուսացուած	» 6.20	—
Ճէլիլ Ենի. եւ Գալի.	» 46.20	—
« » Բուրք	» 43—43.20	—
« » Զորու	» 43—43.20	—
« » Զորու	» 41.20—42	—
Մաղը Պալլէք	» 40.20	—
« » Անտուր	» 43—44	—
Սալէպ Գալլէք	» 48—51	—
Թիւթիլ Ենիլիւրի	» 48—51	—
« » Գալլէք	» 48—51	—
« » Պալլէք	» 48—51	—
« » Պալլէք	» 28	—
Մեղաք Պալլէք. Բէլա	» 320	—
Աֆիս	» 23—26	—
Բիթլէ	» 3—3 1/2	—
Սուսա	» 38	—
Կտաւաթի հուր Անտուր. Բիլէ	» 37	—
« » Բուրք	» 7.10	—

Ձէլ Ալալ	Հոլան	7 1/2
« » Սալլէք	» 9	—
Անտուր (Սալլէք) Գալլէք	» —	—
« » Սալլէք	» —	—

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐԷ

Խանիլ Բիւ	Հոլան	Դրուռ
Զաքար Բիւիլ Անդր.	կիւր.	245—
« » Գալլէք	» 243	—
« » Գալլէք	» 290	—
Զայ Բիւիլ	Հոլան	53—70
« » Բէլա	» 23—24	—
Անտուր (Գալլէք)	կիւր.	9 000—100
Պալլէք (Գալլէք)	Հոլան	5.20—
Լիւրակ (Գալլէք) Պալլէք	» 420—440	—
« » Մալլէք	» 445—465	—
Զինք տախտակ 100 հոլան Գր.	» 408—410	—
Երկաթ ձողաձիւ	» 54—	—
« » տախտակ	» 60—	—
« » Բիւիլ	» 66—	—
Բարձրիւ	» 90—	—
Բիւիլ Խալիլ 100 Գր. Գր.	» 44—	—
Կարաք Եղ Բուրք	» 40 1/2—41	—
Խալիլ	» 48—26	—
Արաւալիլ Անդր. անտ.	» 9—12	—
« » Բիւիլ	» —	—
Թիւիլ Բիւիլ (Գալլէք) Գալլէք անտ.	» —	—

Մասիս յաղորդ. բաժնետիրքաւ գրութեան տեղերն են 1. Պոլս Զինիլի խանը վերի յարկը թիւ 6 Մասիս խաղաղատուրը իսկ դաւառաց մէջ հետեւեալ հողաբարձուաց սեղեակները

ԻՋՄԻՐ
ՆԻՊՈՒՄԻՐԻԱ. Թորոս աղա Ոսկերիլ. ԱՏԱՐԱՐԱՐԱՐ Բարու թիւն աղա Նաղարէթեան. ՏՐԱՊԻՐԱՆ. Պ. Խալապուր խալապուր. ԿԱՐԻՆ. Կարապետ պատուելի Զաքարեան. ՍԵՐԱՍՏԻԱ վարդապետ Լիւիլի Արդարեան. ՍԵՐ. Մ. աղա խալիլեան. ՀԱԼԻՊ. Նիկողայոս աղա Տէր Մարգարեան. ԵՐԶԵԱՅ. Ընկերակցութեան Թանգարան. Գրիգոր աղա խալապուր. Ուրիշ քաղաքներէ ստորագրուելու ուղղորդն այս տեղերն մէկուն հետ կրնան թղթակցել:

Խալապուր-Տիւրքի

Կ. Ս. ԻՊՈՒԹԻՆԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼԻՄԻՐՈՑ

Կ. ՊՈԼԻՍ ԶԵՆԻԼԻ ԽԱՆ